

KOMENTÁŘ

2. 10. 2023

Vzdělávání v Plzeňském kraji ve školním roce 2022/2023

Demografický vývoj výrazně ovlivňuje české školství. Ve školním roce 2022/2023 byl zaznamenán nejvyšší meziroční nárůst dětí v mateřských i na základních školách za posledních deset let, a to především kvůli přistěhovałym dětem z Ukrajiny. Střední školy zaznamenaly příliv populačně silnějších ročníků. Od roku 2020 roste zájem studentů s trvalým bydlištěm v kraji o vysokoškolské studium.

Mateřské školy

Ve školním roce 2022/23 navštěvovalo **mateřské školy** v Plzeňském kraji 19 710 dětí (deváté místo v mezikrajském porovnání), z nichž 52 % tvořili chlapci. Dívky se podílely 48 % na celkovém počtu dětí ve věku 3–6 let. Tyto děti navštěvovaly v Plzeňském kraji celkem 281 mateřských školek a na jednu třídu připadlo 22 dětí. Počtem učitelů v mateřských školkách (1 816 přepočtených osob na plně zaměstnané včetně ředitelů) se Plzeňský kraj v rámci krajů umístil na devátém místě.

V časové řadě 2012/13–2022/23 vzrostl v Plzeňském kraji počet mateřských školek o 16, počet tříd o 93, počet dětí o 655 a počet přepočtených učitelů o 317. Ve školních letech 2015/16 až 2017/18 docházelo k poklesu počtu dětí v mateřských školkách. Od školního roku 2021/2022 počty dětí v mateřských školkách každoročně rostly. Nejvyšší meziroční nárůst (687 dětí) byl zaznamenán ve školním roce 2022/23. Ve školních letech 2012/13 až 2016/17 připadlo nejvíce dětí na jednu třídu (shodně 23 dětí). Nejvyšší meziroční úbytek dětí v mateřských školkách (546) byl zaznamenán ve školním roce 2016/17.

V rámci ČR měl nejvyšší počet dětí v mateřských školách Středočeský kraj (53 338), dále Praha (43 510) a Jihomoravský kraj (42 422). Nejméně dětí (8 610) navštěvovalo mateřskou školku v kraji Karlovarském. Nejvyšší počet školek se vyskytoval ve Středočeském (811), potom v Jihomoravském (684) a Moravskoslezském (468) kraji, nejnižší v kraji Karlovarském (126). Plzeňský kraj se v celorepublikovém srovnání zařadil počtem mateřských školek až na dvanácté místo.

KOMENTÁŘ

Mateřské a základní školy v Plzeňském kraji

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	Školní rok					
	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Mateřské školy	274	276	279	280	281	281
třídy	837	841	858	869	884	905
děti	18 704	18 863	18 845	18 789	19 023	19 710
učitelé	1 601	1 618	1 706	1 738	1 773	1 816
Základní školy	222	222	223	224	225	226
třídy	2 493	2 505	2 570	2 619	2 649	2 701
žáci	50 550	51 237	51 990	52 501	52 465	55 392
nově přijatí do 1. ročníku	5 994	5 721	5 723	5 766	5 769	6 406
učitelé	3 401	3 446	3 577	3 697	3 772	3 863

Základní školy

V **základních školách** se začal postupně projevovat zvýšený počet žáků vlivem vyšší porodnosti v letech 2005–2009. Nejvíce žáků navštěvovalo základní školu v roce 2022/23 (55 392 žáků) a oproti roku 2012/13 se tento počet zvýšil o 12 023 žáků. Meziročně došlo k nárůstu o 5,6 %. Na jednu třídu připadlo 21 žáků. V časové řadě 2012/13–2022/23 vzrostl v Plzeňském kraji počet tříd v základních školách o 447 a počet učitelů (v přepočtených osobách na plně zaměstnané) o 758.

Počet žáků v základních školách se začal postupně zvyšovat od roku 2012/13. Nejvyšší meziroční nárůst (o 2 927 dětí) byl zaznamenán ve školním roce 2022/23. Tento nárůst byl ve velké míře ovlivněn i počtem přistěhovaných dětí v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace. Nejvíce dětí připadlo na jednu třídu ve školním roce 2022/23 (21 žáků).

Počet přepočtených učitelů na plně zaměstnané se meziročně zvýšil nejvíce ve školním roce 2019/20, kdy vzrostl meziročně počet pedagogů v základních školách v regionu o 132. Ve školním roce 2022/23 vyučovalo na základních školách 3 863 učitelů (v přepočtených osobách na plně zaměstnané včetně ředitelů, zástupců a výchovných poradců). Učitelství na základních školách v regionu se věnovalo v tomto školním roce pouze 591 mužů učitelů, ženy se tak podílely 84,7 %.

Střední školy a konzervatoře

V Plzeňském kraji studovalo ve školním roce 2022/23 na 56 **středních školách** 24 965 žáků, z toho žáci denního studia tvořili 96,9 %. Největší zájem měli žáci o studium na **středních odborných školách s maturitou**, kde jich studovalo 11 790. Na **gymnáziích** (střední všeobecné školy) jich studovalo 6 450, **střední učňovské školy s výučním listem** navštěvovalo 5 351 osob a **nástavbové studium** jen 954 žáků. V tomto školním roce pracovalo na středních školách v regionu 2 202 učitelů (v přepočtených osobách na plně zaměstnané), z toho ženy tvořily podíl 60,9 % a mužů pedagogů vyučujících na středních školách bylo 861.

KOMENTÁŘ

Žáci středních škol v Plzeňském kraji podle druhu vzdělávání (2022/2023)

Na **středních školách (denní studium)** se počty studentů do roku 2015/16 snižovaly. V posledních sedmi letech je však z vývoje patrný růst, od školního roku 2020/21 je nárůst studentů denního studia na středních školách výraznější. V roce 2015/16 studovalo na středních školách 20 889 studentů, v roce 2022/23 se jejich počet zvýšil na 24 190.

V kraji mají možnost děti studovat také na **konzervatoři**. Ve školním roce 2022/2023 zde studovalo celkem 214 studentů a jejich počet byl v posledních deseti letech téměř neměnný. Působilo zde ve zmiňovaném školním roce celkem 53 učitelů, z toho 29 mužů pedagogů.

KOMENTÁŘ

Střední školy a konzervatoře v Plzeňském kraji

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	Školní rok					
	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Střední školy¹⁾	55	55	55	55	55	56
třídy	967	963	977	998	1 025	1 063
žáci	22 059	21 990	22 303	22 849	23 783	24 965
z toho denní forma vzdělávání	21 160	21 180	21 512	22 100	23 027	24 190
nově přijatí do 1. ročníku	6 008	5 987	6 186	6 356	6 882	7 408
absolventi za minulý školní rok	3 844	3 988	4 089	4 447	4 796	4 584
učitelé	1 918	1 921	1 966	2 015	2 087	2 202
v tom podle oborů vzdělávání:						
obory gymnázií						
školy	15	15	15	15	15	15
žáci	6 205	6 228	6 275	6 292	6 321	6 450
z toho denní forma vzdělávání	6 168	6 188	6 256	6 288	6 317	6 444
obory odborného vzdělávání (bez nástavbového studia)						
školy	44	44	44	44	44	45
žáci	14 944	14 966	15 247	15 730	16 489	17 561
z toho denní forma vzdělávání	14 466	14 492	14 745	15 205	15 959	16 987
obory nástavbového studia						
školy	19	19	19	17	17	15
žáci	910	796	781	827	973	954
z toho denní forma vzdělávání	526	500	511	607	751	759
Konzervatoře	1	1	1	1	1	1
žáci	217	215	219	208	213	214
z toho denní forma vzdělávání	166	163	168	164	169	165
nově přijatí do 1. ročníku	53	30	30	52	30	27
absolventi za minulý školní rok	36	20	16	46	20	17
učitelé	49	51	51	46	52	53

¹⁾ počet škol celkem není součtem škol podle jednotlivých oborů, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých oborech vzdělávání

Vyšší odborné a vysoké školy

Ve školním roce 2022/23 se v Plzeňském kraji vzdělávalo na **6 vyšších odborných školách** 1 723 studentů, z toho na dálkovém studiu bylo 682 studentů, tj. 39,6 %. Na 1 studijní skupinu denního studia připadlo 15 studentů. Na vyšších odborných školách celkem pracovalo 87 učitelů (v přepočtených osobách na plně zaměstnané).

Počet studentů **vyšších odborných škol (denní studium)** se mezi lety 2009/10–2016/17 pohyboval nad hranicí 1 tisíce. Mezi školními roky 2015/16 až 2018/19 studentů vyšších odborných škol ubývalo. V roce 2019/20 došlo k mírnému zvýšení a v roce 2022/23 počet studentů vystoupal na hodnotu 1 041 studentů, meziroční nárůst o 11,1 %.

V Plzeňském kraji počty studentů **vysokých škol** (občané ČR) v průběhu posledních deseti let poklesly. Hlavní příčinou úbytku vysokoškolských studentů bylo snížení počtu obyvatel ve věku 20–24 let o čtvrtinu. V roce 2012 studovalo na vysokých školách s **trvalým bydlištěm** v kraji 15 918 studentů, v roce 2022 se tento počet studentů snížil na 11 860, což značí pokles o 25,5 %. Ze všech absolventů VŠ mělo v regionu státní občanství ČR 2 363 absolventů, tj. 99,0 %. Od roku 2020 však roste zájem o vysokoškolské studium v regionu, kdy byl

KOMENTÁŘ

každoročně registrován vyšší počet přihlášených studentů s trvalým bydlištěm v kraji, což může souviset i se socioekonomickou situací domácností v regionu.

V roce 2022 dosáhl počet vysokoškolských studentů s **místem výuky** v kraji 11 908 a oproti roku 2012 klesl o 27,0 %. Z celkového počtu studentů s místem výuky v kraji studovalo v roce 2022 v prezenčním studiu 90,9 %. Úbytek studentů v prezenčním studiu v desetiletém horizontu byl o 17,6 %. V roce 2022 absolvovalo vysokou školu s místem výuky v kraji 2 233 studentů (občané ČR) a jejich počet se oproti roku 2012 snížil o 45,1 %.

V Plzeňském kraji mohou studenti studovat na **Západočeské univerzitě** se sídlem v Plzni, která má 9 fakult (aplikovaných věd, designu a umění Ladislava Sutnara, ekonomickou, elektrotechnickou, filozofickou, pedagogickou, právní, strojní a zdravotnických studií). Ostatní fakulty, které sídlí v Plzeňském kraji, patří pod vysoké školy, které zde však nemají sídlo (např. Lékařská fakulta Univerzity Karlovy nebo Metropolitní univerzita Praha).

Ve studijním roce 2022/23 měli **studenti v ČR** na výběr z 56 **vysokých škol** (dále VŠ), z toho tvořily 46,4 % veřejné školy, 50,0 % soukromé školy a dvě školy byly státní (Policejní akademie České republiky v Praze a Univerzita obrany). Nejvyšší počet VŠ se vyskytoval v Praze (27), potom v Jihomoravském kraji (8). Studenti měli možnost výběru ze 149 fakult v České republice, z toho nejvíce jich bylo v Praze (41), dále pak v Jihomoravském (29) a Moravskoslezském (16) kraji.

Vyšší odborné a vysoké školy v Plzeňském kraji

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	Školní rok					
	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Vyšší odborné školy	5	5	5	5	5	6
studenti	1 270	1 252	1 296	1 423	1 442	1 723
z toho denní forma vzdělávání	862	813	820	904	937	1 041
nově přijatí do 1. ročníku	476	515	590	583	640	934
absolventi za minulý školní rok	334	289	304	235	306	327
učitelé	71	77	79	85	84	87
Vysoké školy¹⁾	1	1	1	1	1	1
fakulty	9	9	9	9	9	9
studenti (fyzické osoby) ²⁾	12 129	11 500	11 430	11 676	11 943	11 995
z toho se státním občanstvím ČR	12 017	11 399	11 328	11 577	11 825	11 860
absolventi (fyzické osoby) ²⁾	3 017	2 923	2 647	2 541	2 423	2 387
z toho se státním občanstvím ČR	2 988	2 904	2 628	2 524	2 414	2 363

¹⁾ veřejné a soukromé vysoké školy

²⁾ s trvalým bydlištěm v kraji

Kontakt:

Ing. Lenka Hamouzová

Krajská správa ČSÚ v Plzni

Tel.: 377 612 145

E-mail: lenka.hamouzova@czso.cz

Oddělení informačních služeb a správy registrů – Krajská správa ČSÚ v Plzni

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

Českého statistického úřadu: www.plzen.czso.cz | tel.: 377 612 108, e-mail: infoservisplzen@czso.cz